

QUÆSTIO MEDICA,

*Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis
Medicorum, die Jovis decimâ sextâ Februarii 1713.*

M. JOANNE BESSE, Doctore Medico,
Præside.

An Partus à fluxu menstruo?

I.

A PAGE priscorum mendacia temporum: cassâ specie delusa mens umbras secta-
batur; nunc, disçussâ feliciori sæculo facultatum caligine, scisso veluti natura
velo panditur. Jam nosti sancitas ab auctore naturæ motuum leges, quibus or-
tum debet aspectabilis mundi fabrica. Altioris est indaginis mechanismus, quò diversas
in moles, figuras, atque determinationes acta materia in tam elegantem humani cor-
poris formam coaluit. Tam felicitis inventi laus hujusce temporis fortè medicos manet.

Fœcunda quid non repperit dies?

Ætas parentum nos Atavis tulit,

Ut mage dactos, sic datus

Progeniem morò doctiorem.

Excuriatur ergo segnities illa, quâ hærebant in cortice, & in superficiebus rerum &
ventosâ loquacitate, nec in medullis versabantur: sit tamen fluidis partibus fœcundi-
tatis honor, falso scilicet acido volatili, nitroso sulphureo seminis; solida verò famulen-
tur, ut passiva instrumenta, ex se inertia, funerata, tantumque precariò moventia, ut quæ
Spiritus intus alar, totanque infusa per artus

Mens agitet molem.

Vivipara ex ovis sobolescere liquidò constat ex accuratis observationibus in cuniculis &
in damis. Non diversam suspicari licet humani fœtus originem, ex quò factum pollicis
crassitie, virili distinctum sexu, cum ovario vulnerato toto fœtus diametro extra uteri tu-
bas observare contigit. Ova in puellarum ovariis milii magnitudinem, in adultis pisi, in
mulieribus ciceris molem æquant: singula calice excipiuntur; calici circumnectitur glan-
dulosum corpus subluteum, quod prius insensibile sensim crescit, & cum ad summum per-
venit, cerasi fructum referte dixeris. Hoc magis obvium à coitu conspicitur; fibris inte-
rius ambitur carneis, introrsum se subducentibus: idem corpus arcu suo sinu immatu-
rum ovum amplectitur; quod prout maturefcit, dehiscit circumcingens corpus glandu-
losum. In eodem, defunctis in puerperis cicatricem hiantem, ac protuberantem ductuque

A

²
 sündoso intus cavam, ut & in ovarii tunicâ, observarunt curiosi scrutatores. Singula ova humore turgent limpidò, germenque sive foetus rudimentum continent, ut quod pulli est in ovis etiam subventaneis se se prodat microscopio. Hæc velut agglomerata communi membranâ investiantur. Hic à coitu unicâ liquorem ovarii fermentescere ab afflante aurâ seminis arguit in cuniculis rubor ovario circumfusus, quasi phlogosis, ovumque tumidius factum. Non per uteri tubas transcendit ad ovarium virilis aura: illæ si quidem nonnisi viginti & septem horis à coitu in cuniculis ad ovarium diriguntur. Sanguinis igitur vehiculo, circulationis lege, spiritus seminis in ovum transfunditur: Hoc per spongiosam vasorum uteri substantiam subit; nec secus ac reliqui humores per cola propria, iste per singularem pororum ovarii ordinem contentique liquoris analogiam seceratur. Ne ad impressos utero, aut appensis tubis à semine motus referas eum quò explicatæ earum fimbriæ contrahantur, quò accedant ad ovarium hiantes tubæ & protuberans ovum comprehendant: hoc enim supposito, cur non geminæ ad utramque ovarii partem dirigantur tubæ, sed una tantum circumflectatur ad tumentem ovarii partem? Quò igitur motu fermentativo in ovo contenti fluidi intumescit ovarium, ac ejusdem divulsa membrana tandem rumpitur & dehiscit; eodem coherentes fibræ tubarum contrahuntur, expanduntur fimbriæ, ac tubarum orificia protuberanti ovo inosculantur. Horumce motuum causa ulterioris est indaginis. Excussum ovum ex ovario per tubam in uterum, contractione annularium longitudinaliumque fibrarum alternâ devolvitur; qui contractionis modus intestinorum peristalticum motum æmuletur. Interim turgescit in ovo liquor; tenuissimæ germinis partes evolvuntur; tunica explicatur in chorion & amnion propaganda; concursuque fermentescibilium salium, nitrosorum maximè cum sulphureis partibus, rubescit liquor fitque sanguis; contrahuntur cordis fibræ, saliensque punctum micat; hinc liquor diffunditur in vasorum furculos. Hoc motu dilatatur corpusculum foetus, cum circumcingentibus membranis & appendente placenta. Hæc humore turgida in majorem sensim molem attollitur, incubantem uterum molliter premit, lambitque exudantem humorem lacteum ex tubulis hiantibus nec non in uteri cavum parulis. Uterus in graviditate laxior simul & crassior internâ superficie corrugatur, papillis in mollioris texturæ placentam emittit, ac vicissim placenta mamillas in sinibus excipit. In hoc mutuo papillarum & mamillarum uteri & placenta intertextu, & immediato utriusque secundum superficies majores contactu, sita est adhæsió placenta utero, nusquam dirimenda, nisi divulsis à quâlibet causa ab invicem uteri & placenta papillis mamillisque.

I I.

UTERUS diverso fibrarum carnearum ordine plexuque compingitur; dum aliæ excurrunt secundum lineam rectam, aliæ in orbem, aliæ in spiras ducontur, communique membranâ peritoneo adnatâ investiantur, plurimis vasorum furculis ex arteriis & venis spermaticis & hypogastricis intertextâ; amplâ etiam nervorum sobole luxuriat ex sexto pari ac propaginibus nerveis ex osse sacro prodeuntibus. In uteri collum seu cervicem fibræ annulares carneæ crassiores confluunt & sphincteris munus obeunt, hinc uteri collum in extremitate densius, sicque coarctatum conspicitur, ut os stylum tenuiorem vix admittat: hinc vincenda in partu resistentia, magno scilicet fibrarum longitudinalium nisu. At fatiscente harumce potentiâ motivâ stimuli defectu, mox à partu eo vegetius annulares fibræ contrahuntur, quò majorem distentionem longitudinalium contractione expertæ sunt; sicque tam citò os uteri conniventis occluditur. Uteri substantia seroso humore perpetuò madet; in prægnantium utero vasa lactea tenuioribus tubulis ex arteriarum lateribus enata observarunt magni nominis Medici; hinc lactea illa materies quæ copiose in placenta papillis ac brutorum cotyledonibus reperitur. Ex utero singulis mensibus profluit sanguis à 14.º ad 50um circiter annum. Tam regularis fluxus causam

perſcrutaris? pervolve cauſas omnes quibus extrema arteriarum capillarium diſtrahuntur, quibuſve conatibus ſic periodicè dehiſcunt: vel enim coguntur ab impreſſo intrinſecus fluidorum motu, puta ſanguinis, vel extrinſecus comprimuntur, ac ſanguinis motum majoremque niſum per anguſtias viarum ſtimulant. Quid ſi ab interno fluidorum impulſu rumpantur vaſa, citra compreſſionem illorum parietibus ab extrinſeco illatam, & tam oppoſitè hient ſingulis menſibus? ſi vel acredine aut ſalſedine ſanguinis erodantur, vel motu ejuſdem aut copià nimia turgant? quidni & eandem mutationem patiantur minima reliquarum partium vaſa? ergo vis extrinſecus comprimens arteriarum uteri ſurculòs advocanda eſt; ſed nec vis illa vaſorum lateribus inferri poteſt niſi à glandulis adjacentibus quòlibet menſe humore turgidis. Sequitur fluxùs menſtrui cauſam ex fermento ſalſo-acri in glandulis uteri à ſanguine in extremis arteriis ſecreto deducendam eſſe. In his ſenſim aggeritur ſalſum armoniacale, aggeſtum fermenteſcit haud ſecus ac ſal armoniacum cum calce vivà aut ſale tartari, glandulæ dilatantur coarctantque expanſæ circumjacentia vaſa; ſaturatæ, humori appellenti non aditum præbent. Hinc vegetior fermentatio ſanguinis, ac dehiſcentia vaſorum uteri quâ ſanguis unà cum humore ſeroſo ſalſo armoniacali effunditur, tamdiu fluxurus, quamdiu fermenteſcit humor in glandulis ſecretus. Sopitâ ſalium luſtà fatiſcunt glandulæ pridem dilatatæ & coaleſcunt extrema arteriarum dehiſcentia, donec ſanguis perpetuò quò viger fermentationis motu novum fermentum deponat in glandulis uteri, alternumque ac periodicum fermentationis motum redintegret, qui periodicum ac menſtruum fluxum promoveat. Caveas ne hunc in luxuriantem ſanguinem reſundas; quidni enim ſanguis quâ data porta largiùs erumpet? At ſenſim augetur ille fluxus ut & gradatim minuitur pro intenſiori aut minori fermentationis gradu: quidni & abundantius flueret ex plethoricis quàm ex gracilentis mulieribus? quidni & per alia loca hæmorrhoidum ſcilicet vaſa ſtagnaret? quidni & detractâ pari quantitate ſanguinis vel per venæ ſectionem ſtaret ille fluxus? quin potiùs promoveretur? cur quâ proportionem accreſcit ſanguinis moles, vaſa non turgant atque conniveant intra minus ſpatium ac ſine periodo? ut quid demùm à venæ ſectione brachii tempore fluxùs menſtrui tanta in ſanguine turba tamque dira ſymptomata graſſarentur? nec citra periculum vitæ ſincerus & efforſus ſanguis menſtruus vires ſuas exerit fermento expurgatus erumperet. Fœtat ergo ſanguis menſtruus ſalſo acri: hinc fermentatio ſanguinis major fluxùs tempore; hinc lumborum dolor, capitis gravitas, laſſitudo artuum, aliaque. Effluit autem ex utero ſanguis per accidens, quod quidem mulieri, ac juxta nonnullos ſimix peculiare eſt, omnibus verò femellis communis eſt fluxus ſeroſus qui libidinis cæſtro ſtimulus eſt; ſiſtitur in imprægnatione fluxus ille totoque geſtationis tempore: ſpiritu acido ſeminis obrunditur ſalſum armoniacale ſanguinis, aut torpet fermentatio ejuſdem ex quò ſalſum acre ſoboleſcit, donec attrito ſpiritu acido ſeminis vegetior in dies fermentatio renovetur, productumque fermentum uteri ſalſum vires ſuas exerat. Tunc victis obicibus per glandulas uteri ſecernitur, ſanguinis fluxum promovet; humores, ſi qui ex mutatâ ſanguinis indole ad uterum appellant, aliorum determinat; molliores atque craſſiores uteri fibras in graviditate priſtinæ tenſioni atque elatiſtitati reſtituit, cunſtantis ſanguinis motum in latioribus uteri vaſis intra fibrarum carnearum compagem accelerat: hinc vaſorum lacteorum conſtrictio, ſicque mamillas, papillaſque uteri & placentæ coherentes diſjungit divellitque ab invicem.

III.

AFFLARI mulieris ſanguini ſpiritum ſeminis dubitas? attende quæ ſit in gravidis inæqualitas pulſus, unde ſyncopeſ, vomitus, laſſitudo artuum, capitis gravitas, palpitatio cordis, ſputatio frequens, ructus acidi, menſtruorum ſuppreſſio, uteri & mammarum intumeſcentia. Perpende ſingulatim ſymptomata, ſingulorum expende cauſas omnes analytica enumeratione, & ultro fateberis torpere in gravidis motum ſanguinis,

ipsumque afflatu seminalis auræ spissari. Hinc mutatâ sanguinis indole, diverſoque principiorum concursu, nova soboles humoris sero lactis analogi, qui per extrema arteriarum in tubulos uteri cavum perrepantes effunditur, nubitque cum chyloſo humore. Hoc turgent humore vascula, eodem ampliantur, ac quânto magis dilatantur, tantò magis & angustantur in extremis circumjacentes arteriarum rami; adeout ob remoram sanguinis digiti minoris crassitiem æmulentur. Hinc lentefcente sanguinis motu alioquin spissati serum excutitur, atque secedit à parte rubrà; sic emollit uteri fibras, stagnantque humores in spongiosa ejusdem substantiâ; unde major in dies uteri moles assurgit. Hinc superficies uteri concava corrugatur, fracto aut remisso elatere fibrarum perpetuo fluxu ac nisu fluidi spirituosî nervorûm, torpente motu sanguinis contrahentis, haud secus ac dum corpus frigidiori objicitur aëri, tota superficies cutis exasperatur villis ac rugis, Hinc à primo gestationis mense crassescit uterus, duorumque digitorum magnitudinem æquat. Hinc grandior fœtus, vegetiori sanguinis fermentatione & succi nutritiû uberiori provenitu per inosculantes vesiculas placenta, turget in dies magis unâ cum fœtu vesicularum placenta compages; atque ex accretione utriusque & contactu immediato secundùm superficies majores insertasque in invicem papillas firmatur adhesio placenta, eò magis quod fibrosa uteri vel vesicularis placenta substantia intentiori humorum caloris motu solidescant. Neque hiare vasa sanguifera uteri in placenta existimes, aut fœtum ipso sanguine nutrirî? cum in defunctis prægnantibus aut etiam viventibus femellis animalium disjungatur ab utero placenta citra minimum sanguinis ex utero fluxum. Perâque enim lacte aut chylo alitur in utero fœtus humanus, ac cotyledones in quibus nulla est cum utero connexio. Quid si sanguine nutriretur: maximè primo mense, quo in debiliori fœtu chylus segniùs in sanguinem faceretur. Atqui tunc placenta non utero adheret. Si sanguis maternus in fœtum transfunditur, unde tam diversa sanguinis indoles partiumque solidarum fœtus & matris? unde sanguis oviparorum in ova incubata confluit ut pulset cor, nutriantur & crescant conclusi fœtus in ovorum testis? At frustra fingis sanguinis guttam ovis innatam, quæ velut fermentum humores in sanguinem convertat. Quid aliud fermentum advocas sanguinis opificem, quàm ipsam nitrolum sal quo fœtat aura seminalis, quove turgent ova fœcundata, seu viviparorum, seu oviparorum? Hinc subventanea ova sub incubatione putrescunt, nec eodem caloris fœtu sanguis in his gignitur; hinc eo sale nitroso fœcundata ova etiam incubata ad 14. dies cocta eundem saporem cum recentibus referunt. Hoc sale luxuriat qui similis ovi albumini emungitur ex utero succus in placenta. Secta placenta, pars exsiccata si super prunas imponatur nitri deflagrationem æmulatur. Hunc sanguis matris ex aëre in pulmonibus lambit; hoc veluti novo fermentationis aculeo viget sanguis fœtus ex corde redux per arteriam umbilicalem in placenta. Hinc feriantibus thoracis motibus ob pulmonum inertiam & denegatum aëris influxum, uberius appellit sanguis per canalem arteriosum & foramen ovale ad vicariam placenta rē attrito sale nitroso torpeat fermentatio sanguinis. Quid alios fingis usus canaliculi & foraminis? nisi ut minùs impendatur istius salis nitro aërei famulantis motui cordis. ac esuriens sanguis pro majori allabentis ejusdem copiam eodem sale ditetur. Sic minori dispendio sanguis fœtus à corde motum promovet ad placenta, spiritum haurit nitrosam aëream unâ cum chylo, ac per venam umbilicalem redit vegetior. Hinc, quod eruditis obstetricibus notum est, si fœtus capite pronopropensum inter angustias colli uteri funiculum umbilicalem vel leviter comprimat, illico perit, non succi nutritiû defectu, ut qui jam in lucem editus eodem citra noxam longo tempore defraudetur; sed quia spiritu nitroso ex placenta adventante orbatur, ac statim motus sanguinis & cordis sufflaminatur. Nec annii liquorem sugere fœtum autumes; cum & sine capite fœtus adoleverint. Ut quid natura simplex per multiplices ac superfluas vias nutriendo fœtui consuleret? an lac ipsum nutritium digestionem indiget in ventriculo & intestinis? quidni & similiter quod per venam umbilicalem ad-

vehitur? si ergo chylus per venam umbilicalem in venam portam & cavam effusus par sit nutriendo fœtui, nullâ præviâ digestionem in ventriculo fœtus; cur altera pars chyli novis fermentis, novæque dissolutioni subjiatur ut in sanguinem facessat? Hic liquor amnii ex venâ umbilicalis propaginibus per glandulas membranæ superficiei concavæ fecernitur & acervatur, non solum ut laxatâ uteri fibrarum & vaginæ compage fœtui exitum molienti facilius cedant, sed etiam ut calore miti & blando, ac, veluti balneo marie, temperatum sanguinis calorem tenelli fœtus foveat, & nimium effervescentis motum compescat. Hinc si longè ante partum aquæ effluxerint, aut fœtus moritur, aut languidus nascitur. Quamdiu ergo dulcis emungitur ex utero chylus in placentam, aut sanguinis motus cunctatur in uteri vasis, fermentumque salsum menstruorum author, sub jugo seminalis autæ subijcitur; tamdiu papillæ, mamillæque uteri & placentæ invicem insertæ permanent; leni ac pacato fermentationis motu viget sanguis fœtus, æqualis est musculorum nifus ob æqualem spirituum animalium fluxum in nervos, nec ad violentos lacescit in utero motus. At deficiente chylo nutritio, aut ipso falsiori, aut acriori facta, papillæ, mamillæque uteri & placentæ collabuntur ac contabescunt, novoque turgescentiæ sanguinis motu constringuntur, hinc sanguis fœtus accenditur, distenditurque contextum fibrosum ac membranofum musculorum & viscerum. Hinc fœtus cæspitat, movetur, ob nervorum vellicationis sensum ac inæqualem spirituum animalium fluxum in propagines nerveas, atque ob motus fœtus uteri fibrarum succussio, spirituum animalium influxus major, totius contextus uteri contractio, vasorum adjacentium compressio, ac papillarum placentæ compagis ab utero divulsio.

IV.

HÆRES & dubitas placentæ divisionem ab utero promoveri à fluxu menstruo? pervolve analyticâ enumeratione causas omnes quæ hanc disjunctionem moliri possint. Hæ nec aliæ præsto sunt, quàm gravitas fœtus utero incumbens, vel motus ipsius fœtus & vasorum umbilicalium distractio, vel fluxus menstruus ac lochiorum: sed 1°. utrumque graviter in utero fœtus, non distrahit coherentem placentam ob longitudinem funiculi umbilicalis. 2°. esto quod motus aut calcitratio fœtus in utero contractionem fibrarum ejusdem acceleret & aperturam orificii uteri promoveat, alia causa advocanda erit ad exclusionem fœtus mortui & molæ; quæ quidem corpora utero appensa fibrarum ejusdem contractionem citra motum intestinum divelluntur: quin & fœtus non nisi subtractione aut alteratione succi nutritii se se in utero jactitat anxius, atque adeo motus fœtus jam papillarum & vasorum lacteorum constrictionem arguit, aut quomodocumque mutatam uteri texturam à redivivô fermento menstruo. Huic ergo disjunctionem ab utero placentæ referas. Hinc fœtus, licet mortuus, hinc mola iners expelluntur; hinc lochia subsequuntur. Quid si lochiorum suppressio eadem & quidem lethalia symptomata inferat, ac menstruorum; ut febrem intensam, aliaque turgescentiæ sanguinis fœtus? quidni & eodem fermento lochia inficiuntur, falso scilicet armoniacali quò parturientium sanguis expurgandus est? hinc tam periculosa brachii venæ sectio tempore lochiorum, aut adstringentium aut narcoticorum & repercurentium usus, fermenti puta falso acris suppressione, non verò succi chylosi alibilis retentione intra vasa; ut qui subdulcis indolis non ita sanguinem agitet. Fermentum ergo uteri, menstruorum author, seu suppressum & vinclum ab acido spiritu seminis styptico extricatur, vel vegetiori sanguinis fermentatione subigitur spiritus seminis coagulans, ultimo graviditatis tempore recrudescit in sanguine fermentum uteri. Tunc sui juris factum, sanguinis fermentationem stimulat, torpentem sanguinem & cunctantem urget in uteri vasa, spissiore resolvit, chylum alibilem fœtus attenuat ac solutorem reddit. Hic liquor nutritius primis gestationis mensibus affuso spiritu nitri coagulatus in caseosam substantiam, non item ultimis diebus ob miscelam

fermenti falso-acris uteri, quo sulphureæ chyli partes carpuntur atque solvuntur. Dehiscunt tandem uteri vasa turgescentiâ sanguinis & fermenti falsoacris in glandulis, erumpitque sanguis falsum armoniacale redolens. Depletis undique ac concidentibus vasis uteri, molliores fibræ carneæ sponte tenduntur innato elatere, & alacriori sanguinis motu contrahuntur papillæ, mamillæque uteri & placenta excutuntur & repelluntur ab invicem. Hos inter systalticos & contractivos fibrarum uteri motus vascula lactifera premuntur & angustantur; rarefcit mammarum liquor, non nisi concursu novo fermenti uteri cum chylo, quò ab uteri vasculis ad tubulos mammarum divertitur. At fortè, inquires, sanguis matris fœtu excluso, nedum placenta omnino ab utero divulsâ, ad deliquium usque per funiculum umbilicalem effunditur; hinc sapienter obstetricibus cautum est ut superstes funiculi placenta pars nodulo conlrigantur? non ergo menstruorum indolem redolet sanguis qui post partum ex utero fluit. Nè hinc inferas sanguinis matris transfusionem in fœtum, sed arteriarum capillarium divulsionem in extremis à coalescente placenta, quæ colatorii instar sanguinem per semel conniventium vasorum rimas exsugit, urgente fibrarum carnearum contractione: Hinc extractâ ex utero placenta, sistitur sanguis post fluxum lochiorum.

V.

QUANTA sit matris cùm fœtu communio hinc inferas, quòd nutritius liquor, primumque corporis rudimentum, ex iisdem consent principis, ac eandem referant indolem; nisi præpolleat vegetius fermentum seminis virilis, quò sanguinis & lymphæ alibilis partes consimilem motum in fœtu suscipiant, easdemque determinationes affectent. Hinc puer modò patris, modò matris similitudinem refert: hinc seimenta morborum ut & innata parentum transfunditur indoles. Vt genuinam succi nutritii diathesim ac distributionem alterare potest gravidantium malacia & absurdorum usus; sic & diversa animi pathemata, amor & odium. Illo imprimis acceleratur succi chylosi distributio; sanguis fœtus ut & matris fluidior ac solutior evadit: odio verò grassante torpet humorum motus; atque ita alibilis lymphæ partes milleys modis diversas moles, figuras, determinationes, varios ordines ac posituras sortiuntur, partesque solidas fœtus modò deturpant, modò corporum quorundam specie insigniunt. Hinc monstra portentaque sobolescent: hinc navi suboriuntur, qui quidem naturæ lusus vulgò maternæ imaginationi adscribuntur; adeò ut quæ objecta mater appetit aut averfatur, iisdem tenellum fœtus corpus insigniat. Piætrix, inquit, phantasia est; penicillus est spiritus corporcus; colores, species ex phantasiâ radiantes; tela, corpus infantis tenerum; prototypum, corpus maternum, & alia bella Kirkeri verba, somniantis deliramenta. Imaginatio pendet à determinatâ fibrarum cerebri vibratione, certo & peculiari spirituum animalium motu qui ab organis sensuum externis in commune sensorium transferuntur; sic prò diversis objectorum impressionibus, & diversè modificari animam sancitum est naturæ legibus. At consimiles motus in fœtu nec cerebri fibræ, nec spiritus animales suscipiunt: non ab objectis, feriant enim externa sensuum organa: non à propaginibus nervorum matris, qui nullam habent connexionem cum cerebro fœtus aut appensis ejusdem nervis: neque à fluido spirituofo nervorum, qui non transcurrunt à matre ad cerebrum fœtus, At, inquires, statutum est naturæ legibus imaginationis matris cum fœtu commercium, consensulque motuum eorumdem reciprocos? Verùm nec sancitæ naturæ leges sibi mutuò adversantur; sed sibi opitulantur atque consentiunt. At solemne illud est in naturæ operibus ut immota corpora nonnisi ab impellentibus & tangentibus moveantur, nec suscipiant determinationes diversas à lineâ rectâ, nisi ad occursum aliorum. Ergo si determinati motus fibrarum cerebri matris aut spirituum animalium transmitti non possint ad cerebrum fœtus per contactum partium solidarum aut fluidarum, uti probatum est: sequitur arbitrariam esse & vanam quam supponis naturæ legem; quin & supposito imaginationis commercio inter matrem & fœtum, consensulque reciproco

spirituum animalium; quis inde respectus inter spirituum animalium motus cum delineamentis objecti arridentis, aut repugnantis, aut partium ejusdem configurationibus? quò stylò, quòve typò diversorum objectorum formas exarare aut species adumbrare possunt in iisdem partibus solidis fœtus quas mater contraxit? unde tam apposita sanguinis ac lymphæ distributio & alteratio, ut analoga invisio matri objecto corporis forma in-determinatâ parte fœtus efflorescat? Quid si bruta edant fœtus navis deturpatos? hæne maculas, varos, diversosque colores imaginationi adstruamus? hoc ipsò repugnantes habituri quos alloquimur, ut qui sensum omnem animalibus denegent. At, inquires, effectus probant? mulier parisiensis prægnans commota supplicio, quo rei crura & brachia frangebantur, filium edidit cui earumdem partium ossa effracta erant. Verùm esto quòd spiritus animales in fœtu ut & in matre commoti tumultuariè fluxerint à cerebro in determinatas partes affectas (quod aliunde nullo argumento probaretur): Quid inde nisi convulsio aut motus convulsivi harumce partium? attende ad originem & insertionem musculorum, diversos cujusque tendines diversis ossibus coherentes; ac ultro fateberis omnem spirituum animalium vim, musculorumque nifum nusquam moliri posse fracturam ossium, humeri, tibiæ, &c. sed tantum extensionis aut flexionis motum ad partem immobilem. At totius civitatis convertit oculos ac commiserationem movit tam portentosus fœtus? *Quid non mortalia pectora cogit auri sacra fames?* At imaginationis læsæ matris & pathematum impressos motus in fœtum probant tam decantato districtæ ensis horrore, quem Jacobus I. Angliæ Rex ab utero matris contraxerat, quod ense confossus fuerat sub oculis matris gravidæ à Secretis scriba, cujus horroris ac perturbationis mentis periculum se fecisse testatur eques Digby, cujusque ferè confodit ex mucrone oculos, equitis scapulas solemniter percussurus? sed, præter hæreditariam humiorum parentum indolem, etiam ex eorumdem consuetudine & usu repetendæ puerorum & adolescentium propensiones. Hæc quanta sit vis consuetudinis, lege apud Tulpium exemplum de juvene 16. annorum allato Amstelodamum qui in Hiberniâ à parentibus fortè devius inter oves sylvestres ab incunabulis alitus, induerat quasi naturam ovillam, corpore pernici, præpeti pede, vultu truci, fronte ut obtusâ ac depressâ sic occipitio convexo ac tuberoso, rudis ac imperterritus, humanitatis exors, destitutus voce humanâ balabat instar ovis, manducabat solum gramen ac fœnum; præse-ferens magis fœræ quam hominis speciem; quod agreste ingenium inter homines degens invitus longo post tempore exiit. Perpende infantum cerebri molliorem substantiam, delicatulam organorum structuram, spirituum animalium subtilitatem ac motum; & inferes quàm altè cerebro insculpanitur vestigia objectorum, quàm facillè parentum & nutricum propensiones excipiant, & horum forma, ingenium, virtutes, vitia, loquela, species, similitudo, in pueris efformentur. Sed de his satis: Grandior factus in utero fœtus subsultibus insurgit anxius, cespitat, movetur; hinc ventriculus fixioribus falsoacidis mechonii partibus pungitur; hinc sanguis effervesceat in fermento menstruo falsoacri; hinc chylus nutritius solvitur ac præ nimia ejusdem tenuitate & falsedine, dum hoc minus turgent vascula pridem dilatata, papillæ uteri cum placenta mamillis contabescunt, fibræ uteri carneæ innato elateri restituuntur, ac vegetiori sanguinis fermentatione fortius contrahuntur. Hinc vasorum sanguiferorum adjacentium compressio, cunctantis sanguinis impulsio, uterique fibrarum compagis restrictio. His jactationibus fœtus in utero stimulantur diaphragmatis motus ac musculorum abdominis, nervorum scilicet consensu ac refluxu spirituum ex propaginibus nerveis uteri & influxu eorumdem in nervos phrenicos. Sic & fibrarum carnearum uteri nifu ac subsultu diaphragmatis & musculorum abdominis, velut alternis manibus, deorsum premittitur fœtus, qui capitis mole gravior, inde & majorem motum suscipit; sic capite prono devolvitur. Iteratis tandem ictibus dehiscunt membranae, effluit contentus liquor, lubrica fit via, panditur uterus, laxatur vagina, deturbatur puer ac ponè sequantur secundinae, divulsis placenta ab utero mamillis. Horumce effectuum causam non aliam inquires, quàm qui statim prodit humor, fluxus scilicet menstruus; hoc statis periodis ad coitum sti-

mulantur quæcumque animalium femellæ; hoc uteri vasa sanguifera dilatationi assuescunt, ut gestationis tempore à cunctante sanguine lacteus humor fecernatur. Sic idem uteri fermentum à jugo seminalis auræ redivivum post novem mensium inducias pugnam redintegrat, citò seminis aurâ prosternendum ac denuò reviviscendum; donec labante sanguinis fermentatione circa quinquagesimum annum cum stimulo veneris hebescat: tunc læta redit pax & amœna tranquillitas ad summum exitum vitæ, nec menstruum uterus patitur fluxum, nec gestationis onus.

Ergo partus à fluxu menstruo.

Domini Doctores disputaturi.

M. Ludovicus Guillot.

M. Philippus Fontaine.

M. Ludovicus Morin, Regiæ
Scientiarum Academia Socius.

M. Joan. Bap. Fermelhuus, Regiæ
Artium Academia honorarius.

M. Antonius Pepin.

M. Mathæus Thuillier.

M. Joannes Despinæy Peschard,
Professor Scholarum.

M. Petrus Azevedo.

M. Antonius le Moine.

A sextâ ad Meridiem.

Proponebat Lutetiæ FRANCISCUS BAILLY, Parisinus
Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1713.

PARISIIS,

Apud Viduam FRANCISCI MUGUET, Regis ac Facultatis Medicinæ
Typographi. 1713.